

Beleidsplan Diaconie 2024-2028

1. Inleiding

De Protestantse Gemeente te Nieuwerkerk aan den IJssel, veelal aangeduid met de Ringvaartkerk, maakt deel uit van de Protestantse Kerk in Nederland. In het profiel van onze gemeente zijn de volgende uitgangspunten opgenomen: De Protestantse Gemeente Nieuwerkerk is een gemeente waarin het ontmoeten in en rondom de vieringen en in vele andere activiteiten centraal staat. Er is ruimte voor een brede diversiteit aan geloofservaringen. De gemeente staat midden in de maatschappij, hecht veel waarde aan het omzien naar elkaar en stelt zich uitnodigend en ondersteunend op naar de omgeving dichtbij en verder weg. Inzamelen, delen, dienen, leren en vieren staan centraal, de Bijbel is hierbij de inspiratiebron. De zondagse vieringen zijn de belangrijkste basis voor het gemeente zijn. Er worden naast reguliere diensten ook thematische diensten georganiseerd met een specifiek karakter zoals: voor jong en oud, vespers, Taizé-diensten en avondgebeden in samenwerking met de RK Parochie. Opdat zoveel mogelijk leden zich aangesproken voelen in de kerkdiensten. In diaconaat en werelddiaconaat willen we proberen gestalte te geven aan de dienstbaarheid van de kerk in de gemeente en de wereld. Wij willen ook een Open Kerk zijn. Taakgroepen, colleges en de kerkenraad werken aan hun rol binnen onze gemeente, in de regio of wereldwijd, op pastoraal, diaconaal en missionair gebied, waardoor wij als kerk een vindplaats zijn voor geloof, hoop en liefde.

In deze uitgangspunten wordt zichtbaar dat we een diaconale gemeente willen zijn. De doelstellingen en activiteiten in dit beleidsplan geven hieraan uitwerking.

2. Doelstelling van het diaconaat

Het diaconaat is één van de wezenlijke functies van de kerk. In het diaconale werk staat het delen met elkaar centraal. Het delen van materiële of immateriële noden met de kwetsbaren in de samenleving, zowel dichtbij als veraf, binnen en buiten de kerk. Dit gebeurt soms door middel van hulpverlening en ondersteuning aan individuen en groepen, soms door noodhulp veraf in samenwerking met de landelijke organisatie 'Kerk in Actie' of structureel door gerichte projecten. Het kan ook betekenen dat we als gemeente partij moeten kiezen en moeten opkomen voor het recht van zwakkeren in de samenleving. De werkgroep ZWO (Zending-Werelddiaconaat-Ontwikkelingssamenwerking) is vertegenwoordigd in de diaconie en organiseert jaarlijks projecten. De projecten worden in de vieringen visueel vormgegeven en het soms aanwezig zijn van buitenlandse gasten geeft deze diensten elan. De diaconie onderhoudt contacten met lokale sociaal maatschappelijke organisaties, zoals de gemeentelijke Stichting ZO! (Stichting Zuidplas Ondersteunt), Stichting Zuidplas Helpt, Vluchtelingenwerk en de Kleding- en Voedselbanken. Verder organiseert de diaconie de wekelijkse inloopochtend. De bijzondere acties van de diaconie voor onder andere de Voedselbank, de Kledingbank of de uitgifte van vakantierugzakjes worden door de gemeenteleden gedragen en leveren een goede respons op. Het college van diakenen draagt zorg voor de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente van diaconale aard en heeft oog voor armoedebestrijding.

3. Diaconaat in de liturgie

Inzameling van gaven

Het diaconaat in de liturgie is tijdens de bijeenkomsten van de gemeente direct zichtbaar in de inzameling van de gaven. De diaconale inzamelingen kunnen worden onderscheiden in landelijke afdracht collectes voor onder andere Kerk in Actie; inzamelingen voor eigen diaconale middelen; eigen doelcollectes (waaronder de avondmaal-collectes), projectmatige ZWO-bestemmingen en de kerk. De algemene middelen van onze eigen diaconie zijn nodig ter bekostiging van eigen activiteiten, zoals zomer- en winter boodschappentegoedbonnen, kerstpakketten, de kerstviering of vakanties voor ouderen of kwetsbaren en armoedebestrijding. Eigen doelcollectes worden gehouden voor geselecteerde doelen als de Kledingbank en de Voedselbank. De inzameling van de gaven is na de coronapandemie zowel fysiek als digitaal mogelijk.

Avondmaalsviering

De dienende functie van het diaconaat komt duidelijk tot uiting in de traditie van de avondmaalsviering. Het zijn de diakenen die de tafel bereiden en dienstbaar zijn bij het delen van het brood en de wijn. De avondmaalcollecte symboliseert de diaconale taak van de gehele gemeente in het delen van gaven ten behoeve van de nood in de wereld.

Voorbeden en kaarten ter bemoediging

Het diaconaat is verder zichtbaar in de liturgie in het voorwoord van de ouderling en bij de voorbeden, zowel individueel als algemeen gericht. Ter ondersteuning van de voorbeden verzorgen de diakenen kaarten ter bemoediging en als blijk van medeleven bij ziekte en verdriet. Via deze kaarten kan de gemeente de zorg voor elkaar tot uitdrukking brengen en worden de voorbeden in de eredienst concreet zichtbaar.

4. Gemeentediaconaat*Organisatie*

Het college van diakenen kent wijkdiakenen en diakenen met een specifieke taak. De wijkdiakenen maken deel uit van een pastoraal wijkteam en bezoeken gemeenteleden bij bijzondere noden zoals ziekte, handicap, overlijden, armoede, baanverlies of eenzaamheid. Het uitgangspunt is dat elk wijkteam tenminste één diaken krijgt toegewezen. Bij financiële problemen zullen de diakenen allereerst begeleiding aanbieden bij het zoeken naar wegen voor wettelijke ondersteuning via de gemeente of anderszins. In bijzondere gevallen kan incidenteel stille hulp worden verleend voor beperkte bedragen. Stille hulp kan bestaan uit giften of leningen. De afspraken daarover worden vertrouwelijk afgehandeld door de betrokken diaken, de penningmeester en de voorzitter.

Vrijdagmorgeninloop

De vrijdagmorgeninloop, bestemd voor iedereen ongeacht de leeftijd of achtergrond, valt onder de paraplu van de diaconie met directe ondersteuning van de pastorale raad. Er is gelegenheid tot ontmoeting en bezinning. Daarvoor is de kerkzaal opengesteld, is daar muziek en de mogelijkheid om een kaarsje aan te steken. Men kan ook in gesprek te gaan met een pastoraal ouderling of de boekenzaal bezoeken. Het streven is naar een open kerk in optima forma.

Ouderen

Vanuit de diaconie wordt extra aandacht besteed aan het bezoekwerk onder ouderen. Hiervoor zijn extra diakenen betrokken in het pastorale team rondom De Meander en Dianthus. Naast het bezoekwerk wordt ook jaarlijks een kerstviering voor ouderen verzorgd en worden er kerst- en/of paasattenties bezorgd.

Gemeentelunches

In de afgelopen jaren is door voormalige diakenen het initiatief ontwikkeld voor de organisatie van gemeentelunches en -diners. Deze bijeenkomsten leveren een mooie gelegenheid om elkaar informeel te ontmoeten en zo de samenhang in de gemeente te bevorderen. De diaconie ondersteunt dit initiatief van harte en zal zich blijven inzetten voor de facilitering en continuering.

Armoedevraagstuk

Omdat de inzet voor 'stille hulp' in onze eigen gemeente beperkt is, is het beleid van het diaconaat ook gericht op ondersteuning van bestaande initiatieven, zoals de Stichting Zuidplas Helpt, Budgetmaatje, de Voedselbank en de Kledingbank. Dit betekent concreet een kledinginzameling voor de Rotterdamse Kledingbank in het voorjaar met een bijbehorende doelcollecte en een vergelijkbare actie voor de Voedselbank op dankdag voor gewas en arbeid. Jaarlijks worden er in de zomerperiode en/of in december mensen, al dan niet gemeenteleden, ondersteund met een bijdrage voor de aankoop van levensmiddelen. Ook worden cliënten van de Voedselbank, Budgetmaatje of Vluchtelingenwerk soms ondersteund met een kleine financiële bijdrage in de vorm van een VVV-bon.

Diaconale vakantieweken

Voor mensen die door persoonlijke omstandigheden, ziekte, handicap of andere beperkingen niet meer regulier op vakantie kunnen, is er een aanbod van diaconale vakantieweken. De diakenen kunnen ondersteuning bieden bij de aanvraag, bij het vervoer naar het vakantieadres en er is geld beschikbaar om – indien noodzakelijk – financiële ondersteuning te bieden. Ook is er een aanbod van goedkope vakanties voor gezinnen met weinig financiële middelen. Uitgangspunt is, dat betrokkenen bijdragen uit hun eigen vakantiegeld en dat de diaconie de kostprijs aanvult.

5. Lokaal diaconaat*Vluchtelingenwerk*

De diaconie zal zich - waar mogelijk - inzetten voor de ondersteuning van vluchtelingen/ asielzoekers/-statushouders in onze burgerlijke gemeente. Onze kerkgebouwen worden dan ook ter beschikking gesteld van activiteiten voor dit doel. Hiertoe behoren de spelletjes- of bingoavonden, verzorgd door de lokale vrijwilligers van de Stichting Vluchtelingenwerk. Soms worden er voor de zomer of in december tegoedbonnen uitgereikt in samenwerking met deze stichting. Eén van de diakenen verzorgt de contacten op dit gebied. Zo nodig kan de diaconie ondersteuning bieden, praktisch, helpend of financieel, als er acuut hulp verlangd wordt die door de overheid niet kan, of niet spoedig kan worden verstrekt.

De diaconie participeert in samenwerkingsverbanden met kerken en de burgerlijke gemeente bij de opvang van gevluchte Oekraïners en statushouders geplaatst door de landelijke Centrale Opvang Asielzoekers. De Ringvaartkerk is samen met andere lokale kerken betrokken bij het overleg over een geplande opvanglocatie voor statushouders in Nieuwerkerk aan den IJssel.

Diaconaal Platform Zuidplas

Onze diaconie heeft zitting in het Diaconaal Platform Zuidplas. Hierin zijn naast de kerken in Nieuwerkerk aan den IJssel ook een kerk uit Zevenhuizen en een kerk uit Moerkapelle vertegenwoordigd. Het platform wil de diaconale samenwerking en afstemming in de plaatselijke burgerlijke gemeente bevorderen en is tevens een informatiebron voor de kerkelijke vertegenwoordiger(s) in de Stichting ZO! het maatschappelijk uitvoeringsorgaan van de gemeente. Activiteiten en acties die de eigen kerken overschrijden en voor breder publiek toegankelijk zijn, kunnen door het platform worden ondersteund of georganiseerd. Naar evenredige verdeling kunnen hiervoor financiële voorzieningen worden getroffen.

6. Landelijk en wereldwijd

ZWO

Voor het taakgebied van zending, werelddiaconaat en ontwikkelingssamenwerking is een afzonderlijke commissie actief. Deze draagt zorg voor de fondswerving, de selectie van projecten en de bevordering van de betrokkenheid van de gemeente bij de ZWO-projecten, onder meer tijdens speciale themazondagen. De verbinding tussen het college van diakenen en de commissie wordt verzorgd door de ZWO-diaken.

Het beleid wordt gekenmerkt door de volgende uitgangspunten:

- jaarlijkse projecten;
- buiten de grenzen van Nederland;
- verantwoorden wat er met het ingezamelde geld gedaan wordt;
- publiceren, lokaal in kerkdiensten en in bronnen van de kerkelijke gemeente.

Internationaal Project Diaconie

Behalve de ZWO kiest ook de diaconie ervoor om naast lokale/regionale ook doelen elders in de wereld te ondersteunen. Dat kan zowel op structurele als ad hoc basis zijn.

7. Financieel beleid

In de geïntegreerde jaarrekeningen van de diaconie en de ZWO-commissie wordt financiële verantwoording afgelegd aan de gemeente. Met de beschikbare financiën worden de hierboven aangeduide acties bekostigd. Hierbij wordt een evenredige verdeling nagestreefd over doelen in eigen gemeenschap en daarbuiten, zowel nationaal als internationaal.

Zoals uit het voorgaande blijkt worden de financiële middelen van het college van diakenen onder meer aangewend voor de volgende doelen:

1. Gemeentediaconaat: Inkomsten uit reguliere collectes voor de diaconie worden aangewend voor de bekostiging van de uitgaven rond kerst (kerstattenties, kerstviering voor ouderen en kerstpakketten), noodhulp of renteloze leningen bij schrijnende omstandigheden en bijdragen voor diaconale vakantieweken. In voorkomende gevallen kan een specifieke doelcollecte worden ingesteld.
2. Lokaal: Onze diaconie ondersteunt lokale initiatieven in het kader van armoedebeleid, zoals de Voedselbank, de Kledingbank, de Stichting Zuidplas Helpt, het Inloophuis 'Koffie Enzo' en het plaatselijke Vluchtelingenwerk. Voor de voedsel- en kledingbank wordt jaarlijks actie gevoerd ondersteund met een aparte (eigen) doelcollecte. Overige bijdragen worden jaarlijks vastgesteld en bekostigd uit de beschikbare middelen.
3. Regionaal: Omdat we ons betrokken weten bij de problematiek in de nabije grote stad Rotterdam, ondersteunen we diaconale initiatieven die daar plaatsvinden via het wijkpastoraat en de Pauluskerk. De bijdragen aan de Voedsel- en Kledingbank komen overigens ook de inwoners van Nieuwerkerk ten goede. De bedragen worden jaarlijks vastgesteld en bekostigd uit de eigen middelen of ingezameld via eigen doelcollectes (waaronder Avondmaalscollectes).
4. Landelijk: Landelijke acties worden ondersteund via afdracht-collectes aan Kerk in Actie of via Avondmaalscollectes.
5. Internationaal: Duurzame internationale hulp verloopt via landelijke afdracht-collectes en de projecten van Kerk in Actie. De ZWO-commissie zamelt daartoe zelfstandig middelen in. Bijdragen voor internationale noodhulp worden eveneens ingezameld via Avondmaalscollectes of eigen doelcollectes.

Gemeenteleden die betrokken zijn bij projecten die dit beleid versterken of specifiek invullen, kunnen in voorkomende gevallen een beroep doen op het college van diakenen onder de volgende voorwaarden:

- Het project gericht is op ondersteuning van kwetsbare groepen in de samenleving (nationaal of internationaal) en past binnen het diaconale beleid.
- Er sprake is van een duurzame en controleerbare niet persoonsgebonden organisatie.
- De organisatie verantwoordt zich publiek via de algemeen toegankelijke (jaar)verslaggeving.

Het financiële beleid wordt zodanig ingericht, dat er sprake is van een buffer, die voldoende is om acute hulp te verlenen als voornoemd en voor de diaconale vakantieweken. Jaarlijks worden overschotten, die de buffer overschrijden, in de vergadering op voorstel van de penningmeester bestemd voor één van de doelstellingen zoals eerder omschreven. Op verzoek van het college van Diakenen en in overleg met gemeenteleden die de kascontrole doen, kunnen er buffers worden ingesteld voor specifiek gelabelde doelen, zoals (energie)armoede, al dan niet in samenwerking met andere kerken. De Kerkenraad wordt van dit beleid op de hoogte gesteld.

Nieuwerkerk aan den IJssel, 1 mei 2024.

Het college van diakenen.